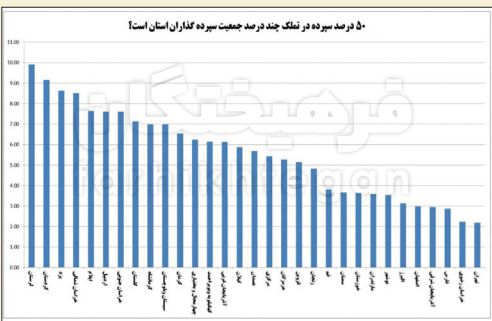

تحلیل

۵۰ درصد سپرده‌های بانکی تهران در دست ۲ درصد سپرده‌گذاران

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد سپرده‌های بانکی به‌طور قابل توجهی در دست بخش کوچکی از سپرده‌گذاران متمرکز است به‌طوری که در استان تهران ۵۰ درصد کل سپرده‌های بانکی در دست دو درصد سپرده‌گذاران است. علاوه بر تهران در استان‌های خراسان رضوی، فارس، آذربایجان شرقی، اصفهان، البرز، بوشهر، مازندران، سمنان، خوزستان و قم نیز ۵۰ درصد کل سپرده‌های نظام بانکی در دست کمتر از چهار درصد سپرده‌گذاران است. همچنین در استان‌های لرستان، کردستان، یزد و خراسان شمالی که بالاترین میزان عدم تمرکز سپرده‌های بانکی وجود دارد، حدود ۵۰ درصد سپرده‌های بانکی در دست بین هشت تا ۱۰ درصد سپرده‌گذاران است.

الزامات تبدیل ایران به هاب انرژی پاک

مجید دهقانی: پژوهشگر اقتصادی غرب و جنوب غربی آسیا نیازمند درک اهمیت، برنامه‌ریزی راهبردی و تلاش‌های فزاینده دیپلماتیک توسعه صنعت گاز طبیعی در ایران و صادرات آن به کشورهای منطقه همواره از موارد چالشی ومباحثه‌برانگیزی بوده که در دولت‌های مختلف مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. با وجود این، صادرات گاز طبیعی به کشورهای مختلف منطقه و برقراری شریان‌های انتقال گاز طبیعی، می‌توانست (و می‌تواند) ایران را به قلب تپنده و هاب گاز طبیعی منطقه تبدیل کند تا این وابسته‌سازی راهبردی صنعت گاز و (در نتیجه برق تولیدی) کشورهای منطقه، اهداف کلان اقتصاد مقاومتی را در بیرون از مرزهای کشور برقرار و تثبیت کند.

با این همه، توجه رقیبای جهانی ایران به اهمیت این اهداف استراتژیک، همواره توسعه و صادرات صنعت گاز ایران را با چالش و مشکلات فراوانی روبه‌رو کرده است. از این رو صادرات گاز کشور از طریق خط لوله به دو مقصد راهبردی اروپا و هند، همواره با مقاومت روسیه و ایالات متحده روبه‌رو بوده است.

در عین حال، دو نکته مهم که ایران در انجام آن کوتاهی کرده است: ۱- توجه به سایر کشورهای منطقه نظیر افغانستان، کردستان عراق، کویت، عمان، و ۲- بهره‌گیری از اهرم‌های سیاسی و اقتصادی در پیشبرد اجرای خط لوله انتقال گاز ایران به هند است.

در مورد اول، صادرات گاز طبیعی به نزدیک‌ترین مقاصد همسایه نظیر هرات افغانستان و کردستان عراق اولین قدم‌های شریان سازی جریان انرژی در کنار موارد موجود انتقال گاز به ترکیه و جنوب عراق خواهد بود. هرچند در همه این موارد با وجود رقبای نظیر ترکمنستان در صادرات گاز به هرات افغانستان و منابع توسعه نیافته گاز طبیعی کردستان عراق، رسیدن به این اهداف با چالش‌های بزرگی همراه است، اما با برنامه‌ریزی راهبردی و ایجاد اتاق‌های فکر تخصصی مسلمان می‌توان به راه حل‌های ابتکاری در انجام این مهم دست یافت.

در مورد دوم نیز صادرات گاز طبیعی ایران به هند اهمیت بسیار بالایی در جریان اقتصادی کشور در دهه‌های آتی خواهد داشت. در حالی که بزرگ‌ترین اقتصاد دنیا یعنی آمریکا در مصرف گاز طبیعی خودکفاست و نیسازد گاز طبیعی دو اقتصاد مهم دیگر دنیا یعنی اروپا و چین تا حد بالایی توسط روسیه تأمین می‌شود (با یا پروژه‌های در دست اجرا تأمین خواهد شد)، به جرات می‌توان گفت تأمین نیاز گاز طبیعی، مهم‌ترین اقتصاد چند دهه‌آتی جهان یعنی هندوستان به دلیل برتری لجستیکی سهم ایران خواهد بود.

به هر طریق، تبدیل ایران به هاب انرژی پاک غرب و جنوب غربی آسیا و مقاوم سازی اقتصاد تجاری کشور، نیازمند تبیین اهداف راهبردی بلندمدت، جدیت، تلاش‌های دیپلماتیک و بهره‌گیری هوشمندانه از اهرم‌های قدرتمند مذاکره است تا بتوان چشم‌انداز رشد اقتصادی کشور را به سمت روشنایی پیش برد.

خبر

تجارت ۳ کشور اروپایی امضاکننده برجام با ایران یک سوم شد

تجارت سه کشور اروپایی امضاکننده برجام با ایران پس از بازگشت تحریم‌های آمریکا و به رغم وعده آنها برای حفظ منافع ایران در برجام یک سوم شده است. واردات این کشورها از ایران در سه ماهه نخست ۲۰۱۹ به یک دهم کاهش یافته است. آمار منتشرشده از سوی اداره اطلاعات اقتصادی اتحادیه اروپا (یورواسات) نشان می‌دهد مبادلات تجاری ایران و ۲۸ عضو این اتحادیه در سه ماهه نخست سال جاری میلادی با افت قابل توجهی نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن مواجه شده است. مبادلات دو طرف در سه ماهه نخست ۲۰۱۸ بالغ بر ۵/۲۷۶ میلیارد یورو بوده که این رقم در سه ماهه نخست امسال یک چهارم شده و به ۱/۲۵۹ میلیارد یورو رسیده است.

صادرات اتحادیه اروپا به ایران در ماه‌های ژانویه تا مارس ۲۰۱۹ به کمتر از نصف صادرات این اتحادیه به ایران در مدت مشابه سال قبل رسیده است. صادرات اتحادیه اروپا به ایران در سه ماهه نخست سال ۲۰۱۸ بالغ بر ۲/۳۷۵ میلیارد یورو اعلام شده بود اما این رقم در مدت مشابه امسال به ۱/۷۰۴ میلیارد یورو کاهش یافته است. واردات اتحادیه اروپا از ایران در سه ماهه نخست ۲۰۱۹ نیز نسبت به مدت مشابه سال قبل یک سیزدهم شده و به ۲۱۸ میلیون یورو رسیده است. اتحادیه اروپا در سه ماهه نخست سال قبل ۲/۹۰۱ میلیارد یورو کالا از ایران وارد

آمار فروش ۲ شرکت بزرگ قطعه‌سازی در سال ۹۶	
نام شرکت	فروش (میلیارد تومان)
شرکت مهندسی و مشاوره سازه گستر سایپا	۶۱۳۰
شرکت صنایع تولیدی کروز	۲۹۲۰

فرهیختگان «یک قطعه‌ساز بزرگ، ایران خودرو را گروگان گرفت!» این تیتر خبری یکی از رسانه‌های دولتی است که طی یکی، دو روز گذشته با انتشار آن توجه بسیاری از کارشناسان و اصحاب رسانه را به خود جلب کرده است. این رسانه در توضیح خبر منتشرشده نوشته است: «یکی از قطعه‌سازان بزرگ با ایجاد انحصار در تأمین قطعات ایران خودرو در مواقع خاص اقدام به توقف تأمین قطعه، خواباندن خطوط تولید خودرو و باج‌خواهی از ایران خودرو می‌کند. صاحب این شرکت قطعه‌سازی، مالک شرکتی است که تأمین قطعات سیستم‌های سوخت‌رسانی خودرو را به‌طور انحصاری در اختیار دارد و در روزهای اخیر ضربه خود را از طریق عدم تأمین قطعات سوخت‌رسانی به صنعت خودروی کشور وارد کرده است. این فرد از سال ۹۵ با یکی دیگر از شرکت‌های قطعه‌سازی انحصارگر، برای تشدید انحصار در صنعت قطعه‌سازی، کنسرسیوم تشکیل داده و در حال حاضر با همراهی فرزند و برادرزاده خود یکی از اصلی‌ترین سهامداران ایران خودرو نیز است. وی همچنان به دنبال به دست آوردن درصد بیشتری از سهام ایران خودرو برای استیلایر بزرگ‌ترین شرکت خودروسازی ایران است،»

این خبر در حالی منتشر شده که عضو هیات مدیره انجمن قطعه‌سازان خودرو طی یکی، دو روز گذشته در نشست خبری خود با اصحاب رسانه اعلام کرد سال گذشته حدود ۴۰ هزار دستگاه خودرو در کف کارخانه‌ها به دلیل نبود یا کمبود قطعه انباشت شد و در حال حاضر این تعداد به ۱۶۰ هزار دستگاه رسیده است. از سوی دیگر آمارهای نشان می‌دهد در پایان سال گذشته چهارهزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی بدون انتشار اطلاعات و جزئیات رسمی و قابل استنادی از نحوه توزیع این میزان تسهیلات در اختیار قطعه‌سازان قرار گرفته و براساس گفته دبیر انجمن سازندگان قطعات، مجموعه‌های خودرو، بیش از ۷۰ درصد قطعه‌سازان موفق به دریافت تسهیلات دولتی شدند. سال گذشته و به دنبال تک‌نرخ شدن نرخ ارز و بحران‌های به وجود آمده در صنعت خودروسازی، بسیاری از خودروسازان عامل کاهش تولید و افزایش قیمت خودرو را کمبود و نبود قطعه عنوان کردند. از

دعای زرگری خودروسازان و قطعه‌سازان

غول‌های قطعه‌سازی را بشناسید

معادل دلاری ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافتی توسط ۲ شرکت بزرگ قطعه‌سازی از سال ۹۷ تا اردیبهشت ۹۸	
نام شرکت	ارز دریافتی
شرکت صنایع تولیدی کروز	۹۶,۰۷۵,۸۵۱
شرکت مهندسی و مشاوره سازه گستر سایپا	۱۱,۴۵۵,۵۸۷

جهادی سال ۹۷ انتخاب شد.

دعای صوری قطعه‌سازان و خودروسازان

دانستند دلایل افزایش قیمت خودرو و جنگل‌های اخیری که در بازار خودرو ایجاد شده است، نیاز به هوش سرشار و بررسی‌های دقیق و کارشناسی ندارد. با یک حساب سرانگشتی ساده و نگاهی گذرا به اتفاقات رخ داده طی یک سال اخیر به خوبی می‌توان دریافت انحصار در تولید قطعه و خودرو و فساد ناشی از آن موجب شده شرایط حاکم بر بازار خودرو رقم بخورد. اعضای انجمن قطعه‌سازان از یک سو با اعلام اینکه بانک مرکزی هنوز تسهیلات هفت هزار میلیارد تومانی قطعه‌سازان را تخصیص ن داده، معتقدند عدم ارائه تسهیلات موجب کاهش تولید قطعه و در نتیجه کمبود آن در بازار شده ست. از سوی دیگر خودروسازان معتقدند تعدادی از قطعه‌سازان با وجود آنکه حجم زیادی از تسهیلات بانکی را در اختیار گرفته‌اند و حتی توانایی تولید قطعات را هم دارند اما بنا بر دلایلی حاضر به ارائه قطعه به شرکت‌های خودروسازی نیستند. ۱۴ اردیبهشت ماه سال جاری قطعه‌سازان و خودروسازان در نامه‌ای به رئیس کل بانک مرکزی به رشد سه برابری تهیه مواد اولیه و زمان کم قطعه‌سازان و خودروسازان در تأمین مواد تأکید کردند و از همتی خواستند تدبیری اتخاذ شود تا تسهیلات هفت هزار میلیارد تومانی به صورت اضطرار در اختیار صنایع قطعه‌سازی و خودروسازی قرار گیرد.

۲۵ اردیبهشت ماه اداره اعتبارات بانک مرکزی در پاسخ به این نامه اعلام کرد براساس ماده ۶ این نامه تسهیلات به تعهدات کلان، حداکثر مجموع تسهیلات و تعهدات به هر ذی نفع واحد نباید از ۲۰ درصد سرمایه پایه موسسه اعتباری تجاوز کند. از این رو اعطای تسهیلات از سوی بانک‌ها به قطعه‌سازان و خودروسازان در چارچوب تعیین شده و با رعایت سایر ضوابط و مقررات امکان پذیر است. دعای زرگری میان خودروسازان و قطعه‌سازان که همواره به بهانه‌های مختلف موجب افزایش قیمت خودروهای داخلی و به هم خوردن بازار خودرو شده است، در سایه انحصارطلبی رخنه کرده در این صنعت، تنها سید اقتصادی خانوارها را نشانه رفته تا تاوان سنگین این دعای زرگری را مردم بپردازند.

«کوتیننتال»، «ماندو» و «اس اندتی موتیو» از کره جنوبی و شرکت چینی «دی سی اس وی» از جمله شرکای تجاری شرکت کروز محسوب می‌شوند. براساس آمار بانک مرکزی، شرکت صنایع تولیدی کروز از فروردین ماه سال ۹۷ تا اردیبهشت ماه سال جاری، ۹۶ میلیون و ۷۶ هزار دلار ارز دولتی برای واردات قطعه و مواد اولیه مورد نیاز صنعت قطعه‌سازی دریافت کرده است. عضو هیات مدیره انجمن قطعه‌سازان معتقد است عامل کسری قطعه در صنعت خودرو شرکتی است که بیشترین ارز دولتی را دریافت کرده است. بنابراین و با توجه به اینکه شرکت کروز میان شرکت‌های قطعه‌سازی موفق به دریافت بیشترین میزان ارز دولتی شده، می‌توان نتیجه گرفت انحصار موجود در صنعت قطعه‌سازی، موجب برهم خوردن نظم بازار خودرو و صنعت خودروسازی شده است.

سازه گستر سایپا؛ دومین غول

پس از شرکت تولیدی صنایع کروز، شرکت سازه گستر سایپا به عنوان دومین تولیدکننده بزرگ قطعات خودرو در کشور شناخته می‌شود. این شرکت، یکی از شرکت‌های بزرگ زیرمجموعه خودروسازی سایپا است که در تولید قطعات یدکی بدنه خودرو، چرخ و کاستور (چرخ کوچک) برای وسایل نقلیه، قطعات گیربکس و لوازم یدکی، قطعات فرمان و سیستم تعلیق خودرو، قطعات سیستم ترمز خودرو، تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی و ابزار کنترل و پائل وسایل نقلیه موتورسیکلت می‌کند. این شرکت در سال ۹۶ در جمع ۱۰۰ شرکت برتر ایران از نظر میزان فروش و درآمد، با فروش بیش از ۶ هزار میلیارد تومان در رتبه بیست و هفتم شرکت‌های برتر و رتبه نخست فروش در صنعت، در گروه خدمات بازرگانی قرار گرفت.

براساس آمار به دست آمده از شرکت‌های دریافت کننده ارز دولتی که از سوی بانک مرکزی منتشر شده است، شرکت سازه گستر سایپا از فروردین ماه سال ۹۷ تا اردیبهشت ماه سال جاری، ۱۱ میلیون و ۴۵۵ هزار دلار برای واردات قطعه و مواد اولیه مورد نیاز صنعت قطعه‌سازی دریافت کرده است. معصوم نجفیان، مدیرعامل شرکت سازه گستر سایپا به عنوان مدیر برتر

این کشور به ایران در مدت مشابه سال قبل ۵۵ میلیون یورو و واردات از ایران

هشت میلیون یورو اعلام شده بود. مجموع تجارت سه کشور اروپایی امضاکننده برجام با ایران در سه ماهه نخست ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل یک سوم شده و به ۵۴۲ میلیون یورو رسیده است. این سه کشور در ماه‌های ژانویه تا مارس سال قبل ۱/۶۳۸ میلیارد یورو با ایران تجارت داشتند. صادرات سه کشور فرانسه، آلمان و انگلیس به ایران در سه ماهه نخست امسال نصف شده و به ۴۷۸ میلیون یورو رسیده است. واردات از ایران نیز یک دهم شده و بالغ بر ۶۴ میلیون یورو شده است. صادرات این سه کشور به ایران در سه ماهه نخست سال قبل ۹۸۲ میلیون یورو و واردات از ایران ۶۵۶ میلیون یورو گزارش شده بود.

حداقل مزد ناعادلانه منطقه‌ای

اجرای ناصحیح ماده ۴۱ قانون کار، مشکلات اقتصادی و اجتماعی عدیده‌ای به دنبال داشته است. در متن این قانون تصریح شده است شورای عالی کار همه ساله میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور با صنایع مختلف به اندازه‌ای تعیین کند که زندگی یک خانواده را تأمین کند. به گزارش «فرهیختگان»، در حال حاضر به جای آنکه برای نقاط و صنایع مختلف حداقل مزدهای متفاوتی تصویب و اعلام شود-مشابه آنچه در سایر کشورها نیز در جریان است-حداقل مزد برای سراسر کشور مصوب می‌شود. بر این اساس حداقل مزدی که اعلام می‌شود

هیچ گاه نتوانسته رضایت کارگران را جلب کند، زیرا مخارج زندگی در شهرها و مراکز استان‌ها به مراتب بالاتر از شهرهای کوچک و روستاهاست. بنابراین اعلام یک حداقل مزد در سراسر کشور زمینه اجحاف در حق کارگران شهری و به خصوص شهرهای بزرگ را فراهم کرده است. در جلسه پهنم ۹۷ شورای عالی کار مقرر شد موسسه کار و تأمین اجتماعی با کمک نمایندگان کارگری و کارفرمایی، مزد منطقه‌ای را برای سال‌های آینده مورد بررسی قرار دهند. مرکز پژوهش‌های مجلس با انتشار گزارشی با عنوان «برآورد خط فقر ۶ ماه نخست سال ۱۳۹۷» درباره افزایش قابل توجه خط فقر هشدار داد و به ضرورت اجرای سیاست‌های حمایتی از جمله افزایش حداقل دستمزدها در سال آینده اعلام کرد: «با توجه به پراکندگی قابل توجه خط فقر در نقاط مختلف کشور، دستمزدها نیز باید در مناطق مختلف متفاوت باشد.» علیرضا امینی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی معتقد است: «در حال حاضر یکی از راه‌هایی که بتوان حداقل دستمزد را به صورت دقیق تر و مشخصا بهینه تر و هدفمندتر تعیین کرد این است که به تفاوت‌های هزینه‌های زندگی در سطح استانی توجه کنیم. یعنی اینکه حداقل دستمزد را در سطح هر استان به طور جداگانه برای هر منطقه در نظر بگیریم. به طور خاص استان‌هایی که بنگاه‌های اقتصادی ضعیف تری دارند مدنظر قرار گیرند و به استان‌هایی که هزینه زندگی در آن بیشتر از سایر استان‌ها است توجه بیشتری شود و دستمزد بیشتری دریافت کنند. این طرح بین کشورهای منطقه سابقه اجرا دارد و موفق نیز بوده است.»